

SKULPTURSAFARI

Å gå på skulptursafari er noko alle kan gjere. Her finn de eit kart og bilete av det de kan finne på vegen. God tur!

Innhold

Innhold	0
Møtet med kunsten	1
Korleis gå på skulptursafari?	2
Forslag til turar.....	3
Goblins regnjakke	3
Lokalhistorie	6
Sildeguten	6
Sildestim	7
Kommunikasjon.....	9
Fiskarguten.....	10
Passasjer.....	11
Steinhestar	12
Global	14
Fuglen, blomsten og båten	15
Brørne Sars	16
Skule Waksvik.....	17
Husmannskona.....	17
Kronhjort som brøler	18
Troll, vil du sove i armene våre?.....	20
Flypioneren Thor Solberg	22
4330.....	22
Seelenschiff	23
Samandrag av praktiske oppgåver	24
Ordliste.....	25
Litteratur.....	25
Kart:	26

Møtet med kunsten

Å gå på skulptursafari er noko alle kan gjere. Det er ikkje ein rett eller gal måte å gjere det på. Det viktigaste er å sjå og oppleve kunsten på sin eigen måte. Det følgjande er derfor ingen fasit. Men dersom du er interessert kan det gi deg litt å tenke på. Her vil vi først gi deg nokre tankar om kva vi legg i ordet kunst, kvifor vi skal/kan/bør oppsøke og oppleve kunst og korleis du kan gå på skulptursafari.

Kva er kunst? Dette er eit spørsmål med mange svar, og kanskje blir verda aldri einige om eitt. Likevel er det ofte ei felles forståing for kva kunst er, slik i dagleg tale, utan at det ligg nokon særlig tankeverksemd bak det. I denne presentasjonen legg vi til grunn tre aspekt som definerer kunst. For det første er kunst eit resultat av ein kreativ handling, anten det er eit produkt av godt og unikt handtverk eller eit manipulert masseprodusert produkt, ofte kalla «ready-made». For det andre er kunst laga for at nokon skal oppleve det. Dersom ingen opplever det (ser det, tar på det, høyrer om det) er det heller ingen som veit at det eksisterer. For det tredje, så må nokon kalle det for kunst, for at det skal vere kunst. Denne nokon er i vårt samfunn gjerne ein med særleg kunnskap om kunst, anten kunstnar eller med kunstfagleg bakgrunn.

Kunst må opplevast for å eksistere, om det berre er av skaparen sjølv, eller av ei heil verd. Men kvifor oppsøke og opplev e kunst? Er kunst berre forskjønning og utsmykking?

Kunst er nettopp ei oppleving. Den er kroppsleg. Vi brukar alle sansane våre og kunsten spelar nettopp på heilt grunnleggande aspekt ved mennesket. Allereie for 70 000 år sida laga menneskal utsmykkingar i holene sine i Blombosgrottene i Sør- Afrika, kvifor? Og allereie som nyfødt sansar vi rytme, gjentakingar, forenklingar og overdrivingar. Dette er heilt grunnleggande i vår kommunikasjon med dei minste. Evna til å

oppleve lys, lyd og farge blir gradvis sterkare og gradvis forma etter kvart som vi vekst til.

Eit kunstverk er sterkt, dersom det får oss til å føle noko meir. All kunst gjer ikkje det, men av og til får vi denne sitrande kjensla i kroppen. Kanskje vi blir eitrande forbanna, eller berre glad. Når vi ser, høyrer eller berre sansar med heile oss. Nokre gonger kjem kjensla momentant og utan forvarsel. Andre gonger kjem den etter refleksjon og lang tids arbeide.

Det er altså ingen klare grenser for kva kunst er, noko som ofte kan vere grunnlaget for diskusjon om nettopp dette spørsmålet. Mange gonger er denne diskusjonen målet for kunstnaren, andre gonger er kunstverket godt innanfor det folk flest definerer som kunst. På denne safarien skal vi sjå på skulpturar. Dei har varierende form og uttrykk, men er alle godt innanfor det dei fleste vil forstå som kunst. Men kanskje det er element du ser på turen din, som du tenker også skulle vore med?

*Kunst må
opplevast for å
eksistere!*

Korleis gå på **skulptursafari?**

Grovt sett tolkar ein kunst anten gjennom undersøking av forma eller av innhaldet. Ser ein på innhaldet handlar det ofte om å forstå og å kjenne igjen handlinga, tolke teikn og symbol og i mange tilfelle utvide dette til konteksten rundt. Konteksten kan vere mange ting. Det kan vere symbolikk på staden verket står på, henvisingar til historiske hendingar, eller ein lek med politikk eller samtidsfenomen. Konteksten er alt det du, som ser verket, tenker på, når du ser verket.

Med ein formalistisk tilnærming til kunsten, er det verkets framtrede i "rommet" som har fokus. Det betyr at materiale, storleik, farge har betydning. Den reine forma, utan henvisingar ut over seg sjølv, vil i følge denne retninga gi den ultimate kunstopplevinga. Skulpturar, som då etterkvart har blitt meir og meir abstrakte installasjonar, har hatt ein særleg posisjon i utviklinga av den formalistiske tilnærminga. dette.

Verka i skulptursafarien har i varierende grad uttrykk som vi kjenner og kan forholde oss til konseptuelt. Eit par av skulpturane er meir abstrakte, men også desse har tilknytning til den staden dei er plassert.

Når du no legg ut på skulptursafari i Florø sentrum, skal du først og fremst sjå og oppleve kunsten slik du ønskjer det sjølv.

Ut over det kan det vere interessant å sjå på korleis skulpturen er plassert, kvifor står den akkurat her? Viser skulpturen til historiske hendingar? Korleis er forma på skulpturen? Er den abstrakt eller figurativ og gjenkjenneleg? Er den stor eller liten i forhold til "normal" storleik? Kva er den laga av, og kunne ein ha utført skulpturen i eit anna materiale? Prøv også å legge merke til korleis du sjølv beveger deg og oppfører det når du ser på skulpturen? Hadde opplevinga vore annleis om du møtte verket frå andre sida? Stod opp ned? Bare løp forbi utan å stoppe?

Skal du ha med deg nokon på skulptursafari?

så hugs at:

- Kunstformidling er eit samspel mellom tre partar (kunsten, formidlaren og mottakaren) der alle heile tida gir og tar. Tørr derfor å møte eit verk utan å seie noko! Kanskje eit av borna du har med kan starte?
- Kvart møte med kunst bidrar med nye idear til samtale og formidlingsmetode. Det kan derfor vere like viktig å arbeide med verket før og etter. Sjølvet opplevinga av skulpturen kan vere fri og leiken.
- Eit kvart menneske bidrar med sin originale måte å sjå og tenke på. Ta dialogen med ditt publikum.
- Du som formilar har din eigenart, søker kunnskap i verket og hos publikum. Du kan ikkje gjere feil. Det som fungerer for nokon, gjer ikkje det for andre. ¹

¹ Frå; Camilla Eeg og Elisabeth Sørheim *Med egne øyne 1, om formidling av samtidskunst*. Gan forlag.

Forslag til turar

De kan ta med barna å sjå på ein spesiell skulptur, eller sjå på fleire i samanheng. Skal de sjå på fleire kan det vere greitt å tenke gjennom om det er ein samanheng mellom skulpturane eller om det er motsetnadane ein er ute etter å finne. For- og etterarbeid saman med barna kan gi eit stort utbytte.

Men det kan vere like bra å bare sjå ein skulptur når de likevel er på veg. Kanskje de oppdagar noko nytt med skulpturen de kan ta med tilbake til barnehagen? Kanskje det er ein fot som er altfor stor? Eller nokre hestar som er fine å sitte på å sei ei regle? Kanskje de kan lage ei vandrehistorie?

Lokalhistorie: Sildegut, Sildestim, Kommunikasjon og Fiskargut ligg på rad og rekke i strandgata. Her kan ein både snakke og utforske fleire ting. Mellom anna:

- Silda og silda sin historie og betydning for Florø som by.
- Menneska, og kanskje særleg barna sin oppvekst og liv i "gamle dager".
- Dette kan kombinerast med tema i barnehagen om lokalhistorie, der ein mellom anna besøker kystmuseet, og arbeider med dei andre oppgåvene under praktiske oppgåver.

Damene: Passasjer og Husmannskona, ligg ved sida av kvarandre. Her kan ein td. snakke om korleis den eine statuen står heilt stille, mens den andre er på veg ein stad. Lage ein historie/eventyr om damene og kva dei gjer i byen. Begge skulpturane er fine å bruke for dei minste, her er mange ord og begrep som dei kjenner, slik som lue – veske – fot – mamma – baby.

Motsetningane: Troll, vil du sove i armane våre? og Goblins regnjakke, er to veldig forskjellige skulpturar. Den eine er veldig uttrykksfull, har masse energi og er i fart, den andre er heilt statisk, abstrakt men likevel fylt med symbolikk. For dei større barna kan ein kanskje våge seg inn på ein samtale om desse motsetnadane? Begge desse skulpturane er fine å sjå på aleine også, og å arbeide grundig med.

Goblins regnjakke

Mikkel Wettré. 2010. Sprøytemalt aluminium.

Mikkel Wettre (1974) er utdanna ved Statens kunstakademi i Oslo, School of Visual Arts i New York, og Statens kunstakademi i Oslo. Han har deltatt i ei rekke separat- og gruppeutstillingar i Norge og i utlandet.

Kunstnaren arbeider ofte med kvardagsobjekt i ein abstrahert form med referansar til minimalisme og konstruktivisme.

Om verket:

Goblins regnjakke er plassert framfor Florø politihus, og er resultat av eit samarbeid mellom politihuset og organisasjonen KORØ.

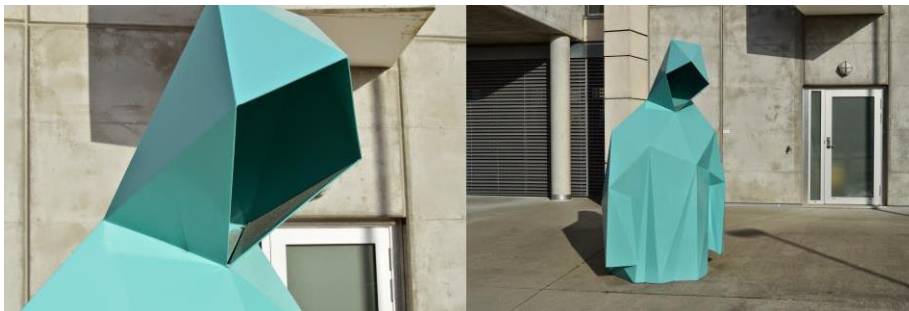
Goblin er ein legendarisk skikkelse, som opptrer i litteratur og fortellingar både i Europa og andre delar av verda, mellom anna brukar Tolkien *goblin* og *orc* synonymt i bøkene om Ringenes herre. Skulpturen har òg referansar til huset det står framfor gjennom dei klare linjene som går igjen i bygget i bakgrunnen. Samanhengen blir ytterlegare understrekt, gjennom regnjakka si beskyttande og sterke form.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Er dette eit abstrakt verk, eller figurativt?
- Kva er den laga av? Og kva kvalitetar har dette materialet?
- Korleis er skulpturen forma i forhold til korleis bygget bak er forma?
- Dersom det var ein person inni regnjakka, korleis ville den personen vere?
- Kva funksjon har regnjakka? Og korleis heng dette saman med politihuset sin funksjon?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen å beskriv den frå ulike sider, og ulike avstandar? Korleis endrer skulpturen seg i forhold til deg som ser på og omgjevnadan?
- Prøv å teikne skulpturen frå ulike vinklar og avstandar.
- Skulpturen er bygd opp av mange trekantar. Prøv å telle dei. Teikne dei. Prøv å skjer ut trekantar i papp og samle dei saman til ein 3D figur.

Lokalhistorie

Sildeguten

Nina Nesje;
Sildeguten
bronse, 2010

Nina Nesje (1963) voks opp i Oslo og bur no på Nøtterøy der ho har verkstad. Ho er medlem av Norsk billedhoggerforening, Norges Bildende Kunstnere og NBK Norges Bildende Kunstnere. Nesje er sjølvlærd. Ho har mellom anna stilt ut saman med Odd Nerdrum i Tønsberg i 2007 og hatt separatutstilling i Oslo Rådhus i 2008.

Nesje arbeider med eit figurativt, naturalistisk uttrykk. Sildeguten er utflyttarane med Vigdis Kittang Ramstad i spissen si gåve til Florø i samband med byjubileet i 2010.

Om verket:

Florø by er tufta på silda, og Sildeguten står med ryggen til hamna der båtane låg tett i tett under det fantastiske sildeskiftet 50 talet. Då var sildeslang ein fast skikk. Gutane fekk springe om bord å hente sild på ein streng som dei tok med seg heim, eller solgte vidare til dei som røkte silda. (*Flora. Kulturhistorisk vegvisar* av HJ. Stavang s 47)

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kvifor står han på ein pidestall? Korleis hadde det vore om han stod på bakken?
- Korleis trur du livet til sildeguten var i "gamle dagar"?
- Snakk om korleis det såg ut i hamna og i byen på 50-talet.

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Prøv å forme ein figur i leire eller anna materiale.
- Finn bilete frå "gamle dagar" og lag ein collage over byen frå 50-talet. (sjå i bøker og søk opp Kystmuseet på www.digitaltmuseum.no)
- Ta ein tur på Kystmuseet å sjå på gamle båtar, sildeutstillinga eller andre gjenstandar frå tidlegare tider.

Sildestim

Hjalmar Lothe. 2013. Granitt.

Hjalmar Lothe (1947) opprinneleg frå Florø, bur no i Bygstad. Tidlegare høgskulelektor ved høgskulen i Østfold og medlem av Norsk billedhoggerforening. Deltok mellom anna på jubileumsutstillinga *Norsk skulptur i Florø sentrum* under byjubileet i 2010 med verket *Margareti ferit*.

Om verket:

Silda blir kalla havets sølv. Og når silda kom ein gong i januar/februar kasta mennene alt dei hadde i hendene og forta seg ut i fjorden for å få silda om bord i båtane sine. På dei beste dagane låg båtane tett i tett i fjorden, og var så tungt lasta at dei berre så vidt var flytande. Då var det om å gjere å forte seg inn til Florø å få lasta av, slik at ein kunne ut å fiske endå meir.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Korleis er silda forma og framheva i skulpturen?
- Sjå på husa rundt, kva blei desse brukt til?

Forlag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Søk på sildestim på internett å sjå på bilete av sildestimar. Korleis er dei forma?
- Sjå på bilete i boka *Sildeeventyret* av Malvin Toft m.fl. Korleis føregjekk sildefisket? Kva anna arbeid følgde med når silda kom? Kva gjorde folk når det ikkje var sild å fiske?
- Lag eit sildeeventyr og illustrer det på eit stort veggmåleri.

Spiser du sild, blir du snill.

Spiser du fisk blir du frisk.

Spiser du torsk blir du dorsk.

Kommunikasjon

Solveyg W. Schafferer-Sigerus. 1985. Bronse.

Solveyg W. Schafferer-Sigerus (1928) dotter av norsk mor og østerrisk far. Voks opp i Innsbruck og Norge. Er utdanna ved Trondheim Kunsthøgskule og seinare Statens Kunstakademi, under Per Palle Storm. Tok seinare hovudfag i religionshistorie ved Universitetet i Oslo.

Schafferer har ei lang karriere bak seg, med ei rekke separatutstillinger og gruppeutstillinger. Hennes folkekjære og figurative skulpturar er å finne over heile landet. I Florø har vi to skulpturar av Schafferer, Kommunikasjon og Passasjer.

Om verket:

Kommunikasjon blei gitt til byen ved byjubileet i 1985 av utflyttarane, med initiativtakarane Vigdis Kittang Ramstad og Leiv Hovden i spissen.

Verket er forma som to byster. Borna smiler og ser ned og har sydvester på hovudet. Dei står på ein stein på rådhusplassen, med hamna i bakgrunnen og Rådhuset og Strandgata framfor seg.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kven kan dette vere? Korleis har dei levd?
- Skulpturen blei gitt til byen av nokon som har flytta frå han, kvifor har dei valgt akkurat denne skulpturen?

Forlag til praktiske oppgaver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Prøv å forme ein figur i leire eller anna materiale.
- Finn bilete frå "gamle dagar" og lag ein collage over byen frå 50-talet. (sjå i bøker og søk opp Kystmuseet på www.digitalmuseum.no)
- Ta ein tur på Kystmuseet og sjå på gamle båtar, sildeutstillinga eller andre gjenstandar frå tidlegare tider.

Fiskarguten

Ludvig Eikaas og Inger Tragethon. 1996. Smijern.

Ludvig Eikaas (1920-2010) frå Jølster. Utdanna ved Statens handtverk og kunsthøgskule, Kunstakademiet i Oslo og Kunstakademiet i København. Seinare også professor ved Kunstakademiet i Oslo. Eikaas hadde ei stor breidde i val av teknikkar, materiale og motiv. Er innkjøpt av ei rekke store museum nasjonalt og internasjonalt. Sogn og Fjordane kunstmuseum har ei eiga kunstsamling, som er utstilt på Eikaasgalleriet i Ålhus. Galleriet er eigd av Jølster kommune.

Inger Tragethon (1948) frå Geilo. Er sølvsmed, knivkunstnar, musikar og forfatter. Fiskarguten er modellert av Eikaas, medan Tragethon har utført sjølve smijernsarbeidet. Skulpturen blei avduka 22.juni 1996, ved opninga av det femte Sildebordet i byen.

Om verket:

Fiskarguten er utforma i smijern og får dermed eit lett og nærmast gjennomsiiktig uttrykk. Dei grafiske strekane som jernet skaper, danner likevel ein tredimensjonalitet som ein ved visse vinklar gjenkjenner og i andre berre framstår som abstrakte flater. Fiskarguten er plassert i strandgata, ved den gamle amtskaia og torget. I bakgrunnen ligg ungdomshuset Haffen, men guten har nesa peikande innover i byen. Det er som om han har noko han skal gjere, kanskje forte seg heim for litt middagsmat innimellom slaga?

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kva er materialet i dette verket, og koeis er det annleis enn dei andre skulpturane i sentrum?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Teikne skulpturen frå ulike vinklar? Prøv å teikne med kolstift.
- Skriv ut svart-kvitt bilete å fargelegg dei kvite flatene.

Passasjer

Solveyg Schafferer. 2010. Bronse.

Solveyg W. Schafferer-Sigerus (1928) dotter av norsk mor og østerrisk far. Voks opp i Innsbruck og Norge. Er utdanna ve Trondheim Kunsthøgskule og seinare Statens Kunstakademi, under Per Palle Storm. Tok seinare hovudfag i religionshistorie ved Universitetet i Oslo.

Schafferer har ei lang karriere bak seg, med ei rekke separatutstillingar og gruppeutstillingar. Hennar folkekjære og figurative skulpturar er å finne over heile landet. I Florø har vi to skulpturar av Schafferer, Kommunikasjon og Passasjer.

Om verket:

Passasjer blei kjøpt inn av Sparebanken Sogn og Fjordane, etter den suksessfulle skulpturutstillinga som var i byen under byjubileet i 2010. Skulpturen blei valgt ut, av dei 13 skulpturane i utstillinga, gjennom avstemming blant folk flest.

Passasjer er ei dame som sit og ventar. Ho sit slik i fleire norske byer, mellom anna på Frogner i Oslo. Men kven er denne dama? Og kva ventar ho på?

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Prøv å forestill deg kven denne dama er? Kor gamal er ho? Er ho der aleine? Kva føler ho?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Prøv å herme etter dama. Prøv å gå og snakke som ho.
- Bruk skulpturen til å lære begrep, slik som veske, sko, lue.
- Lag ei historie om dama. Teikne ein teikneserie.
- Kled deg ut og lag eit rollespel.

Steinhestar

Siri Bjerke. 1996. Granitt.

Siri Bjerke (1957) er utdanna ved Vestlandets Kunstakademi og Kunstakademiet i Trondheim. Ho har også utdanning innan teatervitenskap og litteraturvitenskap, samt pedagogikk.

Ride ride ranke! Hesten heter Planke! Hesten heter ikke så: hesten heter Abildgrå, sitter liten junker på. Hvor skal junker'n ri? Til kongsgården og fri. Der er ingen annen hjemme enn to små hunder som ligger under benken og gnager på lenken. Den ene sier: vov, vov, vov. Den andre sier voff, voff, voff!

Om verket:

Bjerke arbeider også med teikning og måleri. Steinhesterne ved Florø postgård var dei første offentlege skulpturane som blei stilt ut av kunstnaren. Hestar er noko som opptar kunstnaren både i måleri og i skulpturarbeidet hennar. Ho har også, i samarbeid med Gro Dahle, skreve eit eventyr om steinhestar. Litteratur: Siri Bjerke og Gro Dahle; *Steinhester*. Bok og Fag. 2000.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kva skil verket frå ordentlege hestar?
- Kvifor står dei akkurat her?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturane, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturane seg?
- Sitt på skulpturane.

Global

Geir S. Hjetland (1955) frå Høyanger, er busett på Kvamsøy ved Balestrand. Hjetland arbeider med skulptur i ulike materiale og søker løysingar i grenselandet mellom det kemaniske og det organiske. Han er utdanna ved Bergen Kunsthåndverksskole og Vestlandets kunstakademi i 1986. Han har utført fleire utsmykkingsoppdrag, og er innkjøpt av mellom anna Sogn og Fjordane kunstmuseum. I 2008 vann han konkurransen om Tell Teigen – monumentet i Høyanger. Hjetland har også laga installasjonen Desibel i Vevring.

Om verket:

Skulpturen er laga av gammalt hardangerbestikk og visualiserer begrepet global. Verket er plassert på ei lita høgde ved innkjøringa til byen. Når du kjem kjørande ser du store institusjonar som Sunnfjord medisinske senter og Flora samfunnshus.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Er verket abstrakt, eller figurativt og gjenkjenneleg?
- På kva måte visualiserer skulpturen begrepet global?
- Kva symbol ligg i bruken av hardangerbestikk?
- Kvifor er verket plassert slik?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Teikne forma. Er det ein sirkel eller?
- Gjenskap skulpturen i eit anna materiale, td aleminiumsfolie
- La ein skulptur av stoff frå gamle klede som ikkje blir brukt lenger. Korleis ville Global sett ut i blått dongeristoff? (Sjå Hanne Friis: *Nyanser i blått og svart*, 2014)

Fuglen, blomsten og båten

Steinar Christensen. 1979. Stål.

Steinar Christensen (1946) er utdanna ved Vestlandets kunstakademi. Han har vore med på ei rekke gruppeutstillingar, og hatt fleire separatutstillingar i både Norge og utlandet. Han har også fleire utsmykkingar, og er innkjøpt av mellom anna Nasjonalgalleriet. Christensen arbeider med mange ulike materialer og i ulike format. Alt frå monumentale stålskulpturer til tvetydige stilleben.

Om verket:

Fuglen, blomsten og båten er kalla "flukta til Førde" på folkemunne. Namnet hadde si årsak i den sterke rivaliseringa mellom Florø og Førde i 70- og 80 åra. Kunstverket blei avduka i samband med opninga av Flora samfunnshus 20.januar 1979.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kva fortelje tittelen på verket oss? Kvifor har den fått eit kallenamn?
- Kvifor står skulpturen på ein pidestall? Og korleis påverkar det måten vi ser på skulpturen på?
- Kva former er skulpturen sett saman av?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Legg deg ned på ryggen å sjå opp, klarer du å teikne skulpturen opp ned?

Brørne Sars

Eilif Johan Mikkelsen. 1960. Granitt.

Eilif Johan Mikkelsen (1926 – 2012) var utdanna ved Bergen kunsthåndverkskole. Vestlandets kunstakademi og Statens Kunstakademi i Oslo under Per Palle Storm. Har deltatt på ei rekke utstillingar og hatt fleire offentlege oppdrag.

Om verket:

Brørne Sars blei gitt til Florø by, frå "Florø Utflytterforening", ved byjubileet i 1960. Brørne var sønner av Michael Sars, sokneprest i Kinn og seinare professor i zoologi, som også har gitt namn til ei gate i byen. Ernst (1835 – 1917) blei ein kjend historikar. Georg Ossian (1837 – 1927) blei ein kjend havforskar. Han har også eit kjent havforskningsfartøy oppkalt etter seg; *G.O.Sars*.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kvifor står skulpturen på ein pidestall? Og korleis påverkar det måten vi ser på skulpturen på?
- Kven var brørne Sars?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Finn bilete av brørne Sars. Liknar dei på skulpturen?

Skule Waksvik

Husmannskona

Skule Waksvik. 2010. Bronse.

Skule Waksvik (1927) er ein av våre mest folkekjære bilethoggarar og i 2007 blei han utnemnd til Ridder av St.Olavs Orden. Etter grunnutdanninga på Kunstskolen i Trondheim studerte han eit år i Paris, før han vart student ved Statens Kunstakademini 1947-49 under Per Palle Storm. Waksvik bur og arbeider i Oslo.

Mest kjent er han for skulpturane av dyr og grupper av dyr. Men han lagar også figurframstillingar, særleg med kvinner som tema. Waksvik er tilhenger av ein forenkla naturalisme der det ikkje er nødvendig å etterlikne naturen til punkt og prikke så lenge det fungerer som skulptur.

I Florø har vi to skulpturar av Waksvik, Husmannskona og Kronhjort som brøler.

Om verket:

Husmannskona er ei figurativ skildring av ei husmannskone. Ho har baby i magen, og unge på slep. Sjølv om ein i første omgang tenker at skulpturen har ein normal storleik, vil ein raskt merke at kona er unormalt stor når ein kjem tett på. Kor er ho på veg? Kor er mannen tru?

Spørsmål til samtale:

- Beskriv skulpturen.
- Kven er denne kona? Kor er ho på veg?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Prøv å herme etter dama. Prøv å gå og snakke som ho.
- Bruk skulpturen til å lære begrep, slik som veske, sko, lue.
- Lag ei historie om dama. Teikne ein teikneserie.
- Kled deg ut og lag eit rollespel.

Kronhjort som brøler

Skule Waksvik. 2010. Bronse.

Skule Waksvik (1927) er ein av våre mest folkekjære bilethoggarar og i 2007 blei han utnemnd til Ridder av St.Olavs Orden. Etter grunnutdanninga på Kunsthøgskolen i Trondheim studerte han eit år i Paris, før han vart student ved Statens Kunstakademi i 1947-49 under Per Palle Storm. Waksvik bur og arbeider i Oslo.

Mest kjent er han for skulpturane av dyr og grupper av dyr. Men han lagar også figurframstillingar, særleg med kvinner som tema. Waksvik er tilhenger av ein forenkla naturalisme der det ikkje er nødvendig å etterlikne naturen til punkt og prikke så lenge det fungere som skulptur.

I Florø har vi to skulpturar av Waksvik, Husmannskona og Kronhjort som brøler.

Om verket:

Kronhjort som brøler blei kjøpt inn etter kronerulling med Lilleba Nybø i spissen. Hjorten står mellom trea på ein høgde i byparken og held vakt over byen. Hjorten har etter kvart fått ein viktig plass i Flora, med Norsk Hjortesenter på Svanøy. Rett som det er dukker det også hjort opp i hagane til folk midt i byen.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv skulpturen.
- Kvifor er hjort viktig i Flora?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Lag ei historie eller eventyr, illustrer denne ved å teikne, måle eller lag ein kollage

Troll, vil du sove i armene våre?

Elisabeth Steen. 1982. Bronse.

Elisabeth Steen (1945) er utdanna ved Statens Kunstakademi med Per Palle Storm som lærer, debuterte på statens høstutstilling i 1973. Har detatt på fleire gruppeutstillinger og har hatt fleire utsmykkingsoppdrag i Sogn og Fjordane.

Om verket:

I [Peer Gynt](#), akt 2, scene 3 er Per forvist frå bygda, han flykter opp på fjellet og der møter han tre sæterjenter. Ibsen beskriver tre sæterjenter som løper over bakkene, skrikende og syngende; "Trond i Valfjeldet! Baard og Kaare! Troldpak! Vil I sove i Armene vore? [...] *Peer Gynt danser i flokken*; Hugen sturen og Tanken Kaas. I Øjet Latter; i Halsen Graad! [...] *De danser bortover høydene med Peer Gynt mellom seg.*"

Det er desse tre jentene kunstnaren her har skildra som huldre med hale. Og der er kanskje ikkje så heilt gale tolkning. Ibsen skriv sjølv til Grieg, som skal komponere musikken til stykket, at "djævelskab må der vere deri!"

Kryp i berg og krabb i fjell, troll og herk
og fantesprell, hoppeheks og trutetroll,
fiksefaks og bøygeboll,
nissenøste dulleddott,
suresnelle hylehott,
alt som ikke lys kan like,
må nå bort frå jorden vike!

Gulle Brun

Skulpturen er figurativ og i følge kunstnaren " i naturleg huldrestorleik". (HJ. Stavang, *Flora, kulturhistorisk vegvisar s 145*) Dei står med ryggen mot sjukehuset og roper opp mot Storåsen. Kven er desse troldpakka? Lokkar dei, eller skremmer dei vekk? Kan det vere sjukdom og død, eller leik og moro?

Spørsmål til samtale:

- Beskriv skulpturen.
- Kven er desse jentene, kven ropar dei på, kva vil dei?
- Kvifor har dei hale?

Forslag til praktiske oppgåver:

- Prøv å gå rundt skulpturen, sjå den på avstand og nærme, korleis endrar skulpturen seg?
- Prøv å herme etter jentene.
- Leik stiv heks, nappe hale, eller alle mine barn kom hjem. Gi barna ulike roller når dei leiker. Kva ropar dei? Kva gjer dei?
- Lag ei historie eller eventyr, illustrer denne ved å teikne, måle eller lag ein kollage.

Det kjem meir om desse skulpturane seinare:

Flypioneren Thor Solberg

Joseph Grimeland. 1986. Bronse.

Joseph Grimeland (1916-2002) utdanna med Statens Kunstakademi i Oslo under Wilhelm Rasmussen. Har deltatt på ei rekke utstillingar og har fleire offentlege oppdrag. Grimelands kunst er prega av den klassiske tradisjonen frå gresk antikk og romersk barokk. Hans verk er figurative og naturalistiske.

Om verket:

Skulpturen står ved flyplassen i Florø, og var ei gåve frå Florø Rotary Club. Den blei avduk i 1986. Skulpturen viser [Thor Solberg](#), fødd på Årebrot i 1893. Han blei mest kjend for å vere den første som flaug frå USA til Noreg. Men starta også flyskule, bygde flyplass og utdanna over 2000 amerikanske flygarar.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kvifor står skulpturen på ein pidestall? Korleis hadde det vore om den stod på bakken?
- Kvifor står skulpturen her ved flyplassen? Snakk om flyhistoria til Thor Solberg.
- Samanlikne verket med 4330, av Katrine Giæver.

Forslag til praktiske oppgåver:

- Beveg deg rundt verket.
- Prøv å etterlikne kroppsspråket til skulpturen. Kunne han stått annleis?
- Kombiner besøket med ein tur på flyplassen.

4330

Katrine Giæver. 2008. Måleri. Veggmåling på vegg.
11,7 x 28,5 m (FBU. 330 – Skvadron Florø
Lufthavn)

Katrine Giæver (1960) er utdanna ved Statens kunst- og handverkskule i Oslo, og har deltatt på ei rekke separat- og gruppeutstillingar i Norge og i utlandet. Ho har òg hatt fleire utsmykkingsoppdrag og er kjøpt inn av fleire museum og samlingar.

Spørsmål til samtale:

- Beskriv verket.
- Kva farger er det? Kvifor akkurat desse fargane?
- Er dette kunst? Kvifor?
- Samanlikne verket med Thor Solberg skulpturen.

Forslag til praktiske oppgåver:

- Beveg deg i forhold til verket, korleis ser det ut nærme, korleis på avstand.
- Teikne med fargar, kva fargar passar best saman?
- Mal ein vegg i barnehagen, på skulen!

Seelenschiff

Står ved båtforeninga sitt klubbhus på Furuholmen.

Samandrag av praktiske oppgåver

- Prøv å gå rundt skulpturen, beskriv den frå ulike sider, og ulike avstandar. Gå saman i grupper, for seg sjølv eller i felleskap.
- For større barn kan ein be dei skrive ned tre beskrivande ord på ein lapp for så å legge det fram for gruppa etterpå. Det kan vere heilt ulike ting som blir lagt vekt på. Kvifor det?
- Teikne skulpturen frå ulike vinklar og avstandar. Bruk ulikt materiale å teikne med, blyant, kolstift, fargestift, penn, tusj. La barna jobbe kvar for seg, eller i mindre grupper. Dette kan også tas med tilbake til barnehagen eller skulen og vere skisser for vidare arbeid.
- Forme skulpturen i ulikt materiale til ein tredimensjonal figur – leire, papp, gips... Eller kva med aluminiumsfolie, garn eller dongeristoff?
- Fargelegg bilete av skulpturane, la barna førestelle seg kva slags klede dei har på.
- Finn bilete frå "gamle dagar" og lag ein collage over byen frå 50-talet. (sjå i bøker og søk opp Kystmuseet på www.digitaltmuseum.no)
- Ta ein tur på Kystmuseet å sjå på gamle båtar, sildeutstillinga eller andre gjenstandar frå tidlegare tider.
- Søk opp bilete av sildestim på internett, korleis er dei forma? Teikne eller male forma.
- Lag eit sildeeventyr eller anna historie og illustrer det på eit stort veggmåleri.
- Skriv ut svart-kvitt bilete (sjå vedlagt) å fargelegg dei kvite flatene.
- Teikne ein teikneserie med ein eller fleire skulpturar.
- Kled deg ut og lag eit rollespel.
- Leik stiv heks, nappe hale, eller alle mine barn kom heim. Gi barna ulike roller når dei leiker. Korleis blir stemma, ganglaget osv?

Ordliste:

Kjem seinare.

Litteratur:

Blir oppdatert seinare.

Arvid Møller; *Skule Waksvik. Skulpturer gjennom 60 år.* 2007

Sildeeventyret av Malvin Toft m.fl

Camilla Eeg og Elisabeth Sørheim *Med egne øyne 1, om formidling av samtidskunst.*
Gan forlag.

HJ. Stavang, *Flora, kulturhistorisk vegvisar*

Kart:

